

Jelentéseket hallgatott meg és előterjesztéseket fogadott el a Minisztertanács

A Minisztertanács csütörtökön ülést tartott. Napirend előtt Kállai Gyula, a Minisztertanács első elnökhelyettese tájékoztatta a kormányt a vezetése alatt Bje-lorussziában járt küldöttség tapasztalatairól. A kormány a tájékoztatót jóváhagyólag tudomásul vette.

A Minisztertanács megtárgyalta és elfogadta a Tervhivatal elnökének jelentését az 1960. első negyedévi terv teljesítéséről.

A kormány elfogadta a földművelésügyi miniszter

előterjesztését a szerződéses növénytermesztés, állattenyésztés és hizlalás, valamint a terményértékesítés egyes kérdéseinek szabályozásáról; majd a közlekedés- és postaügyi miniszter előterjesztésére határozatot hozott új gépjárműfuvarozási szabályzat hatályba lépéséről, s módosította a vasúti személy-útjaidoggyás és expressz árufuvarozás szabályzatának, valamint a hajózási árufuvarozási szabályzatának egyes rendelkezéseit.

„Szívünk melegével”

Nyugdíjasokat búcsúztattak a Szegedi Villamosvasútnál

— Elmegy közülünk Nándi bácsi... — terjedt futótűzként a hír áprilisban a Szegedi Közlekedési Vállalat lakatos- és villanyszerelő műhelyében. A dolgozók, a munkatársak szeme elhomályosodott — itthagyták őket a kedves, vidám, mindig segítőkész, örökifjú Nándi bácsi...
Negyven évvel ezelőtt, 1920. április 13-án lépett be a Szegedi Villamosvasút dolgozóinak sorába Martin Nándor. Akkor még alig érte el a korhatárt, most vi-

szont deresedő fejjel vonul nyugdíjba. Negyven év nagyon hosszú idő, de egyszerű sem lett hűtlen a vállalat-hoz. Nagyon fordult a világ, a kis Nándiból Nándi bácsi lett, de maradt hűségesen. Most ő is szorongó szívvel, meghatódottan jött le a Közlekedési Vállalat termelési tanácskozására a vele együtt nyugdíjba vonult Polyák József villamoskocsi-vezetővel. Örömmel hallják az elért eredményeket, s aztán, amikor az igazgató az ő nevüket mondja, munkájukat

méltatja, felelevenednek bennük a munkában töltött évek emlékei, s kicsit szegénylősen — hiszen mindig szerepek voltak — hallgatják a sok dicsérő, munkásságukat méltató szót.
Aztán Martin Nándor neve hallatszik, s Nándi bácsi elindul az emelvény felé. Az igazgató a vállalat valamennyi dolgozója nevében boldog, nyugodt öregkört kíván, s átadja a jubileumi egy havi fizetést. Polyák József kocsivezető, aki 32 évig dolgozott a vállalatnál, kedves ajándékot kap: egy kitűnő horgászfelszerelést, hiszen mindenki tudja róla az üzemből, hogy szenvedélyes horgász. Nándi bácsi elé még felsorakoznak műhelye dolgozói is. Nagy papírdobozt bontanak ki sok-sok papírból és Nándi bácsi szemei előtt kibontakozik egy 1180 forintos Velencei típusú világvevő rádiókészülék. A meghatottságtól alig veszi észre a nagy készülék mellett megbúvó kisebb ajándékokat: biciklit, cigarettát. Messziről és mégis nagyon közelről hallja munkatársa szavait:

— Szívünk minden melegével nyugodt, boldog életet kívánunk a mi aranyos Nándi bácsinknak, és kérjük, látogasson el minél gyakrabban hozzánk, segítse munkánkat, mint eddig is, bölcs tanácsaival.

Nándi bácsinak mint-ha könnyek csillognának a szeme sarkában. Aztán elindul kollégájával és munkatársaival hazafelé. Búcsúnak, de nem hosszú időre, mert a vállalat, s a dolgozók mindig szívesen látják őket.

Budapesti egyetemisták szegedi tanulmányúton

Háromnapos tanulmányi kirándulásra Szegedre érkeztek tegnap az Eötvös Loránd Tudományegyetem harmad- és negyedévfolyamos könyvtárszakos hallgatói. Kirándulásukon megismerkednek a várossal, kulturális intézményeivel. Tegnap délnél a városi tanács háza nagyteremben Tury Géza, a városi tanács v. b. művelődésügyi osztályvezetője tájékoztatta a vendég egyetemi hallgatókat Szeged kulturális életéről, különös tekintettel könyvtárraira.

A vendégek meglátogatták tegnap még a Somogyi Könyvtárat, este pedig tanácsai és szakszervezeti művelődési otthonokat, valamint a balettiskolát. Ma az Egyetemi Könyvtárban és a felsőfokú tanítóképzőben tesznek látogatást, majd dr. Bálint Sándor professzor vezetésével a város nevezetességeivel ismerkednek meg, este pedig meglátogatják a Szegedi Nemzeti Színházban a Don Juan. Szombaton az Ujszegedi Kender-Lenszövő Vállalatnál tesznek felmérés-togatást.

Nagy jelentőségű kísérletek kezdődtek a talajerő-visszapótlás elősegítésére

Szegedi kutató dolgozik a Lisenko-féle földes trágyaerjesztési módszer magyarországi alkalmazásán

A Délalföldi Mezőgazdasági Kísérleti Intézet talajjavítási és agrokémiai osztálya a közelmúltban nagy jelentőségű megbízást kapott: kezdjen kísérletet a szovjet Lisenko-féle földes trágyaerjesztési módszer magyarországi alkalmazására.

Kocsárdi Sándor kutatóra bízta a feladatot, aki a módszer rövid leírását így foglalta össze:

Négyszeres hatóterület

— Az istállókból kikerülő trágyamennyiséget nem gyűjtik össze trágyatelegeken — mint nálunk is szokás —, nem rakják szarvasokba, hanem egy-egy kolhoz, vagy szovhozgazdaság több éves, előre elkészített tervének megfelelően úgynevezett földes komposzttrágya-telegeket létesítenek. Például fél hektárnyi területen 2—3 ezer mázsát terítenek ki. Ezután ezt a vastagabb réteget kb. 15 centiméternyi földréteggel beszántják. Egy évig — mely nálunk is a szükséges érési időszaknak felel meg — így hagyják. A beszántás előtt, kíváncságot gerjesztve úgynevezett dúsítás céljából foszforittal szórják meg a trágyát. A foszforit segítségével a baktériumok hihetetlen mértékű szaporodásnak indulnak, érési ideje alatt mintegy négyszeresednek. Ezután ezt a földes komposztkeveréket a 15 centiméternyi földdel együtt kihordják. Hektáronként ugyanakkora adagokat szórnak ki, mint ha a trágyázást telepen, vagy szarvasokban érlelt istállótrágyával végeznék. Ilyen körülmények között a Lisenko-módszer alapján a fél hektáron beszántott 300 tonna istállótrágyából egy év alatt 1200 tonna ugyanolyan talaj-táperejű komposzttrágya válik. Ez pedig nem kevesebbet jelent, mint azt, hogy évente négyszer akkora területen végezhetünk szerves-trágyázást, mint eddig tehettük szerényebb készleteink miatt.

A leromlott földek legjobb „gyógyszere”

Az egyszerű, gyakorlati mezőgazda is könnyűszerrel kiszámíthatja, mit jelent ez a takarmánytermesztés, állattenyésztés, a kertészet, a szőlő- és a gyümölcsstermelés számára. Ezen túl már arra is gondolni lehet, hogy a szovjet módszer segítségével kitűnő termőföldekkel várakozhatunk különböző leromlott szikeseinket. Ugyanakkor a komposzttelepek egyszerű kijelölésével hosszabb idő átlagában a dombos területeken terepszint-kiegyenlítődést is elérhetünk.

Felvetődhet a kérdés: hogyan válhat ez be sík területen? Hiszen a komposzttelepekről évente 15—20 centiméternyi földréteget a trágyával együtt elhordanak. Ez pedig terepszintkülönbséghez

Sokrátú hazai feladatok

Magától értetődik, hogy ez a szovjet módszer feltételezi a megfelelően gépített, szállítóberendezéssel, fuvarszközökkel jól ellátott gazdaságokat. Hiszen ha a trágyamennyiség megnevezéséhez, a szállítóerő-szükséglet is hasonló mértékben növekszik.

Ha a hektáros terület számításait kataszteri holdakra fordítjuk át, akkor — mint Kocsárdi elvtárs el-

mondotta — mindössze 95—100 négyzetméter nagyságú területen kell kiteríteni az egy kataszteri holdra való 200 mázsá istállótrágyát. Ez a földes erjesztés után 4 hold területre elegendő.

Attól függetlenül, hogy a Szovjetunióban már ez befejezett tudományos tény, s elterjedten alkalmazzák, hazánkban ezzel kapcsolatban még sokrétű, alapos kutatói munkára van szükség. A Délalföldi Mezőgazdasági Kísérleti Intézetben most első lépésként kisparcellás kutatásokat végeznek. A következő években a kisparcellás kísérletek eredményeitől függően térnek át nagyobb üzemi kísérletekre. Ennek ellenére azonban nem lenne haszontalan dolog, ha egyes termelőszövetkezeteinkben leleményes, állandóan újat kereső mezőgazdászaink közül már a közeljövőben kipróbálnák ezt néhányan.

Csepri József

Szakszervezeti színiátszórendezők munkaközössége alakult

A műkedvelő színjátszó-csoportoknál működő rendezők az SZMT helyi illetékes szerveinek javaslatára megalkották a szakszervezeti színjátszórendezők munkaközösségét. Már az indulásnál is sokrétű a munkaközösség feladata. A szegedi műkedvelő csoportok munkájának megújítása érdekében célul tűzték ki a műsorpolitika és a különböző előadások eszméi és művészi színvonalának emelését, az önképzés szervezését, rendszerezését, a szakszervezeti munka fejlesztését, valamint a különböző csoportok közötti szorosabb kapcsolatok kiépítését. Távolabbi céljuk, hogy fesztiválokat rendeznek és lépéseket tesznek egy kísérleti színpad megalakítására.

A munkaközösség négytagú vezetőségét is választott, amelynek tagjai: Mentés József, Gáspár István, Híves László és Gál Sándor, akik a közeljövőben kidolgozzák a munkaközösség programját is.

A rubel átértékeléséről hozott határozatot az SZKP Központi Bizottsága és a Szovjetunió Minisztertanácsa

Közzétették az SZKP Központi Bizottságának és a Szovjetunió Minisztertanácsának határozatát, amelynek értelmében 1961-től kezdődően tízszeresére növelik a rubel vásárlóerejét, fel-emelik a rubel aranytartalmát és az idegen valutákhoz viszonyított árfolyamát.

Ennélfogva 1961. január 1-től kezdődően új pénzt bocsátanak ki, a jelenlegi forgalomban lévő régi pénzt pedig 10:1 arányban új pénzre cserélik ki.

A határozat megállapítja, hogy a népgazdaság nagy fejlődése és a pénzforgalom erős emelkedése következtében vált szükségessé a rubel átváltása, és vásárlóerejének további növelése az árak nagyságának megváltoztatása útján.

Az új pénz kibocsátásával

egyidejűen — mondja a határozat — 10:1 arányban át fognak számítani mind az kiskereskedelmi, felvásárlási és nagykereskedelmi árat, továbbá a lakbéreket, a közszolgáltatási díjakat, közlekedési díjszabásokat, belépődíjakat, helyárakat stb. Ugyanígy arányban át-számítják a munkabérek, a nyugdíjak, a segélyeket és minden más pénzbeli juttatást, amelyben a lakosság részesül.

A határozat hangsúlyozza, hogy ennek az intézkedésnek a végrehajtása nem okoz semmiféle veszteséget sem a lakosságnak, sem az állam-nak.

Az új pénz kibocsátása során egy, három-, öt-, tíz-, huszonöt-, ötven- és száz-rubeles papírpénzt, valamint

egy-, kettő-, három-, öt-, tíz-, húsz- és ötvenkopejkás, továbbá egyrubeles ércpénzt hoznak forgalomba.

A régi pénz új pénzre való becserélésének határideje 1961. április 1.

A határozat értelmében megbízták a pénzügyminisztériumot, az Állami Tervezőbizottságot és az Állami Bankot, terjesszenek elő javaslatokat a rubel idegen valutákhoz képest számított új árfolyamának megállapítására és a rubel aranytartalmának növelésére. Az új rubel-árfolyamnak megfelelően át-számítják a külföldi államok tartozását, amellyel a Szovjetuniótól kapott hitelek alapján adósság. Az átszámítás nem okoz semmiféle veszteséget sem a Szovjetunió-nak, sem az illető külföldi országoknak.

FINANCOKRÓL...

Szegedi miniatűrök

Tája Tiszai Viktor

A szegedi nemzet-anekdotázó kedvének mindenkor cél-táblái voltak az állami pénzügyi embe-erek — a fináncok. Tömörkényünknek a régi, szűzdohányos világról szóló elbeszéléseiben gyakran olvashatunk róluk.

Egyik kedvelt alakja, Netu Márton, az agyafúrt dohánycsempész, aki család-módra, számtalan-szor csapa be az öt-lepten-nyomon üldöz-pénzügyi katonákat.

A nép »zöld hús-zár«-oknak hívta őket. Hiába, mindig csak az osztrákok láttá bennük. Pedig

magyar fiúk voltak ezek is, ha akad is köztük olykor cseh, vagy német származású. Nem számított...

A szegedi halászs, aki nagyon kedvelte a Szentes környéki, jófajta, természetjéről elnevezett »Czuk-kerman«-dohányt, csak a természetvényével tudott meg-barátkozni. Mutatja az elmondandó história is:

Mondják — egy finánc egyszer bele-csett a Tiszába, kapálózott, s nagy ijedtségében saját anyanyelvén kezdett kiáltozni.

— Zu Hilfe... zu Hilfe... Meghallotta ezt egy parton lévő halász, aki embőrség-ből kimentette ugyan, de nem átal-lotta mögögrögni: — Az apád istenit! Tanultál volna mög inkább úszni... mint némotul!

Azt is tartja a szájhagyomány, az első világháború ide-jén, mikor kevés volt idehaza a katonae-mber, gondot okozott, hogy a nagyhéten-milyen fegyveresek-mel őriztessék a szokásos »Jézus sir-ját« az egyik temp-lomban. A választás

szükségből két rövid, görbékardú fi-náncra esett, akik szuronyos puskával állták a haptákat derekasan, még akkor sem reztek meg, mikor egy köz-ismeret csempész, egy igazi »dohányügyi rablófőnök« közli-tett a sírhoz.

Ez észrevette a fi-náncokat, akik előző nap ugyancsak meg-szorongatták őt — tőrdreesték a Jézus-szobor előtt, össze-csapta kezét, s fel-kiáltott:

— Kis Jézusom!.. Ugyan mit vétőtél, hogy te is a finánc-ok kezire kerül-tél!?

FRANCIS

Amerikai filmezatíva

Egy amerikai kisváros bankjában dolgozik Peter Stirling, a hadsereg volt hadnagy. Egy nap hívja az igazgatója s megkérdezi: igaz-e a bank tekintélyének is ártó kellemetlen hír, melyet a városban beszélnek róla? Stirling belekezd a furcsa történetbe, amelynek középpontjában egy kincstári ösvér áll. A háború időszakában ez az állat menti meg csodálatos képességeivel a bombatölcsérbe menekült, sebesült hadnagyot. A hadsereg ösvérére, Francis ugyan-is beszél, s értesüléseivel kü-lönféle »hősi tettek« elköve-tésére vezeti figyelmét.

David Stern filmstúdiója nem lép fel nagy igények-vel, »mindössze« dióhéjba-súrti a képtelenség menő-tényeket, bonyodalmakat egy ösvér körül, amelynek helyére nyugodtan behelyet-tethető nemcsak egy kis-hadnagyoscska, hanem X-vagy Y tábornok, ezredes, sőt maga a haditudósítók-kara is. Maró szatíra ez a film, mulatságos helyzetko-

mikumokkal tarkítva, dzsun-gellel és kémnővel, gyanak-vó ideg- és elmeorvosokkal, akik tábornokukat is kosarat-jonni küldnék, ha a magas beosztása megengedné.

Peter Stirling hadnagyot Donald O'Connor személy-esíti meg, játékában hiteles-n viszszaadva a kelekö-tyának vélt katona eseten-ségét, s mindez egy ösvér miatt... A csodálatos állat képességeit kénytelen »el-hinni«, hiszen meggyőződik róla, s erről nemcsak felet-teseit, hanem a film nézőit is meggyőzi Maureen Gel-der dán kisasszony, a japán kémnő szerepében, Patricia Medina mutatkozik be, míg a többi szereplő, Zasu Pitts, Ray Collins és John McIntire jól illesz-kednek szerepükbe.

A rendező, Arthur Lubin, tökéletes filmszatrát ren-dezett és hihető környezet-be ültette a cselekményt. Sikeres Ivig Glassberg operatőri munkája, aki a hadiképek jó beállításával csak fokozza, nagytitja azt a képtelenséget, amelybe az amerikai hadsereg egy tiszt-je, Stirling hadnagy beleit-hadnagyoscska, hanem X-vagy Y tábornok, ezredes, sőt maga a haditudósítók-kara is. Maró szatíra ez a film, mulatságos helyzetko-